

Številka: 018-031/2024-5

Datum: 17. 4. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Andraža Žvana, kot predsednika senata, Igorja Luzarja in Sama Červeka, kot članov senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Dobava merilnih inštrumentov in brezpilotnih letalnikov v okviru projekta »eGozdarstvo – Nove operativne e-storitve na področju gozdarstva« po 5 sklopih*« na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj SLOVARMS, trgovina z orožjem in opremo za lov in prosti čas, d.o.o., Kraška cesta 67, Divača (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), dne 17. 4. 2024

odločila:

Zahtevek za revizijo se zavrne kot neutemeljen.

Obrazložitev:

Obvestilo o naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku, je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno dne 26. 1. 2024, št. objave JN000414/2024-EUe16/01, z enim popravkom.

Naročnik je dne 7. 3. 2024 najprej sprejel in istega dne na Portalu javnih naročil (št. objave JN000414/2024-ODL/01) objavil *Odločitev o oddaji javnega naročila po odprtem postopku*, s katero je javno naročilo v sklopu 4 kot edinemu ponudniku izmed treh, ki je predložil dopustno ponudbo, oddal ponudniku VUTE, trgovina, proizvodnja in storitve, d.o.o., Kremoška ulica 2, Maribor (v nadaljevanju: izbrani ponudnik).

Iz odločitve o oddaji javnega naročila izhaja, da je v sklopu 4 vlagatelj oddal ekonomsko najugodnejšo ponudbo, vendar pa je naročnik ugotovil, da ni predložil obveznih dokazil iz tehničnih specifikacij za termovizijski monokular 2, predložil je samo dokazila o izpolnjevanju tehničnih specifikacij za termovizijski monokular 1, zaradi česar je naročnik ocenil, da je ponudba vlagatelja nedopustna in jo izločil iz postopka oddaje javnega naročila.

Zoper odločitev o oddaji javnega naročila v sklopu 4 je vlagatelj dne 13. 3. 2024, preko portala eRevizija, vložil *Zahtevek za revizijo*, v katerem predlaga, da se zahtevku za revizijo ugotovi in razveljavi odločitev naročnika o oddaji javnega naročila v sklopu 4. Vlagatelj zatrjuje, da je sprejeta odločitev napačna, saj da je predložil vso zahtevano dokumentacijo, zaradi česar bi moral naročnik javno naročilo kot ekonomsko najugodnejšemu ponudniku oddati njemu. Vlagatelj je oddal ponudbo skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, kjer je bilo zahtevano, da ponudniki predložijo podpisano izjavo na OBR-4 (ki predstavlja Obrazec 4), s katero pod materialno in kazensko odgovornostjo zagotavljajo, da blago ustreza tehničnim specifikacijam iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Vlagatelj očita naročniku, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni bil jasno določen pogoj, da je poleg OBR-4 potrebno predložiti tudi druga dokazila, kar je vlagatelja zavedlo. Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v 6. točki 5. poglavja zahteval, da ponudniki predložijo le OBR-4, ne pa tudi prospekt ponujenega izdelka ali pa s strani ponudnika podpisan ali žigosan list, na katerem so navedene vse tehnične lastnosti ponujenih izdelkov. V ponudbi je vlagatelj ponujene izdelke opisal s polnim imenom, na podlagi katerega bi lahko naročnik njihove lastnosti sam preveril na spletu, ali pa vlagatelja pozval k dopolnitvi ponudbe.

Vlagatelj naročniku dodatno očita, da je bila dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila nejasna in zavajajoča, saj je bilo v njej navedeno, da bo odpiranje ponudb potekalo avtomatično v sistemu e-JN že dne 24. 2. 2024 (rok za oddajo ponudb je bil 29. 2. 2024), zaradi česar je vlagatelj hitel s pravočasno oddajo ponudbe, posledično pa ni imel časa, da bi naročniku zastavljal vprašanja glede dolžnosti predložitve dokazil. Vlagatelj ob sklicevanju na načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti (4. člen Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 s spremembami; v nadaljevanju: ZJN-3)) izpostavlja naročnikovo dolžnost skrbnega ravnanja, saj razpolaga z javnim denarjem, pri čemer pa mora zagotoviti gospodarno in učinkovito porabo. Naročnik bi moral sam ugotoviti, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila resnično ni bila nedvoumna in jasna, pomanjkljivost pa bi moral sam odpraviti na način, da ponudnike pozove k predložitvi manjkajočih dokazil ali pa šteti, da je blago ob predložitvi podpisanega OBR-4 tehnično ustrezno. Po mnenju vlagatelja je nesorazmerno predmetu javnega naročila glede na vrednost, da naročnik zahteva dokazila, ki so javno dostopna, hkrati pa zahteva dvoje medsebojno izključujočih dokazil, kar pri ponudnikih povzroča zgolj zmedo.

Naročnik je dne 15. 3. 2024 izbranemu ponudniku poslal poziv na izjasnitev o zahtevku za revizijo, na katerega je izbrani ponudnik odgovoril dne 18. 3. 2024. V njem izpostavlja, da je naročnik strokovno vodil postopek javnega naročanja, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila pa je na treh mestih (na straneh 11, 14 in 47) jasno zapisal zahtevo glede predložitve zahtevanih dokazil za izpolnjevanje tehničnih specifikacij.

Naročnik je 25. 3. 2024 sprejel in dne 27. 3. 2024 na portalu eRevizija objavil odločitev o zavrnitvi zahtevka za revizijo (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo).

Naročnik se strinja z izbranim ponudnikom, da je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila na straneh 11, 14 in 47 zahteval, da ponudniki v svoji ponudbi poleg OBR-4 predložijo dokazila v zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz tehničnih specifikacij, kot na primer prospekt ponujenega izdelka ali poseben s strani ponudnika podpisan in žigosan list, na katerem so navedene vse tehnične lastnosti ponujenih izdelkov. Zaradi navedenega zavrača navedbo vlagatelja, da ni zahteval omenjenih dokazil kot nujnih, posledično pa ne drži njegova izjava, da je predložil vso zahtevano dokumentacijo. Vlagatelj je predložil dokazila o izpolnjevanju tehničnih zahtev samo za termovizijski monokular 1, ne pa tudi za termovizijski monokular 2, zaradi česar je naročnik njegovo ponudbo izločil kot nedopustno. Naročnik meni, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ni nejasna in da se je vlagatelj zavedal dolžnosti predložitve zahtevanih dokazil, saj jih je predložil za termovizijski monokular 1. Naročnik ob sklicevanju na odločitev

Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-173/2020 prav tako zavrača vlagateljeve navedbe, da ga ni pozval k dopolnitvi ponudbe, saj da je to v skladu s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3 prepovedano. Navedbe vlagatelja glede domnevne nejasnosti dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila pa naročnik v skladu s 25. členom ZPVPJN zavrača kot prepozne. Naročnik dodaja, da je imel vlagatelj več kot mesec dni časa za postavitev vprašanj na portalu javnih naročil, pa tega ni storil, poleg tega pa je ponudbo oddal 9 dni pred rokom za oddajo, zaradi česar naročnik zavrača očitke o tem, da je imel premalo časa.

Naročnik je Državni revizijski komisiji preko portala eRevizija dne 27. 3. 2024 posredoval zahtevek za revizijo in pripadajočo dokumentacijo.

Državna revizijska komisija je pred meritorno obravnavo zahtevka za revizijo predhodno preizkusila in po uradni dolžnosti preverila obstoj procesnih predpostavk. Ugotovila je, da so izpolnjeni vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN, zato je, na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo sprejela v obravnavo.

Po pregledu dokumentacije v zvezi z oddajo konkretnega javnega naročila ter preučitvi navedb vlagatelja, naročnika in izbranega ponudnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med strankama je sporno vprašanje, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami ZJN-3, ko je vlagateljevo ponudbo zavrnil kot nedopustno.

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka drugega odstavka 2. člena ZJN-3). Skladno s prvim odstavkom 89. ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena tega zakona in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Ena od predpostavk dopustne ponudbe je torej tudi njena skladnost s potrebami in zahtevami naročnika, določenimi v tehničnih specifikacijah. S tehničnimi specifikacijami naročnik opredeli zahtevane značilnosti (lastnosti) predmeta javnega naročila. Gre za značilnosti, ki se (med drugim) nanašajo na kakovost blaga, obliko, način delovanja, uporabo, dimenzije, namestitve, različne tehnične parametre itd. (prim. 23.b točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3 in prvi odstavek 68. člena ZJN-3). Naročnik določi tehnične specifikacije ob upoštevanju 68. člena ZJN-3, ki v četrtem odstavku določa, da morajo tehnične specifikacije vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci, v petem odstavku pa, da naročnik tehnične specifikacije določi bodisi v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti bodisi s sklicevanjem na določene standarde, skupne tehnične specifikacije ali referenčne sisteme oz. s kombinacijo obeh načinov. V razpisni dokumentaciji mora naročnik določiti dokazila (izjave, kataloge, tehnične opise, skice, certifikate, potrdila o skladnosti, testna poročila itd.), s katerimi ponudnik v ponudbi dokaže izpolnjevanje tehničnih specifikacij, pri čemer deveti odstavek 68. člena ZJN-3 ponudniku

nalaga, da mora v svoji ponudbi z vsemi ustreznimi sredstvi, vključno s tistimi iz 70. člena ZJN-3, dokazati, da gradnja, blago ali storitev, ki je skladna s standardom, izpolnjuje zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti, ki jih je določil naročnik.

V obravnavanem primeru je naročnik predmet javnega naročila opredelil v dokumentu »Razpisna dokumentacija«. Državna revizijska komisija na podlagi vpogleda v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ugotavlja, da je v spornem sklopu št. 4 predmet obravnavanega javnega naročila dobava Termovizijskega monokularja 1 in Termovizijskega monokularja 2, katerih tehnične specifikacije je naročnik določil v točki 17.2 razpisne dokumentacije na naslednji način:

»a) TERMOVIZIJSKI MONOKULAR 1

- variabilna povečava; najmanjša povečava ne sme biti večja kot 2.5x
- možnost nastavitve dioptrije
- premer leče najmanj 35 mm
- vidno polje / 1000 m najmanj 200 m
- resolucija toplotnega senzorja najmanj 640 x 480
- toplotna občutljivost (NETD) največ 40 mK
- ločljivost zaslona najmanj 1024 x 768
- možnost zajema slike in videa
- ločljivost slike in videa najmanj 1024 x 768
- vgrajen daljinomer
- teža največ 400 g
- območje delovne temperature od - 25 °C do + 40 °C ali širše
- čas delovanja baterije najmanj 6 ur
- odpornost na vodo in rosenje
- garancija najmanj 3 leta

b) TERMOVIZIJSKI MONOKULAR 2

- variabilna povečava; najmanjša povečava ne sme biti večja kot 2.5x
- možnost nastavitve dioptrije
- premer leče najmanj 50 mm
- vidno polje / 1000 m najmanj 200 m
- ločljivost toplotnega senzorja najmanj 640 x 480
- toplotna občutljivost (NETD) največ 18 mK
- ločljivost zaslona najmanj 1024 x 768
- možnost zajema slike in videa
- ločljivost slike in videa najmanj 1024 x 768
- vgrajen daljinomer
- teža največ 800 g
- območje delovne temperature od - 25 °C do + 40 °C ali širše
- čas delovanja baterije najmanj 8 ur
- odpornost na vodo in rosenje
- garancija najmanj 3 leta«.

Dalje je naročnik v 5. točki dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila na straneh 10 in 11 določil: »Dokazila, s katerimi ponudnik dokazuje izpolnjevanje pogojev iz točke 4 in ostale obvezne sestavine ponudbene dokumentacije«, pri čemer je v podtočki 6 navedeno:

»Dokazila v zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz tehničnih specifikacij:

- Potrditev izpolnjevanja tehničnih zahtev (OBR-4)

Prospekt ponujenega izdelka/instrumenta ali poseben s strani ponudnika podpisan in žigosan list, na katerem so navedene vse tehnične lastnosti ponujenih izdelkov, lahko v slovenskem ali angleškem jeziku, ki so predmet pogojev razpisne dokumentacije.«.

Dalje je naročnik pravila glede dokazovanja izpolnjevanja tehničnih specifikacij določil tudi na strani 14 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, kjer je v točki 7 med drugim zapisano:

»Ponudbi morajo biti predložena dokazila v zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz tehničnih specifikacij (OBR-4): Prospekt ponujenega izdelka/instrumenta ali poseben s strani ponudnika podpisan in žigosan list, na katerem so navedene vse tehnične lastnosti ponujenih izdelkov, lahko v slovenskem ali angleškem jeziku, ki so predmet pogojev razpisne dokumentacije.«

Obrazec OBR-4 z naslovom *»Potrditev izpolnjevanja tehničnih zahtev«* je naročnik objavil na strani 47 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Z izpolnitvijo obrazca ponudnik pod kazensko in materialno odgovornostjo poda izjavo, *»da ponujeno blago ustreza vsem zahtevam iz tehničnih specifikacij opredeljenih v poglavju »Tehnične specifikacije«.*« Na obrazcu je vsebovano tudi opozorilo, da bo v primeru, če ponujeno blago, specifičirano za posamezni sklop, ne bo izpolnjevalo zahtevanih pogojev iz *»Tehničnih specifikacij«*, ponudba izločena, hkrati pa je (ponovno) izrecno zahtevano, da morajo ponudniki obrazcu OBR-4 priložiti:

»DOKAZILO: Ponudbi morajo biti obvezno predložena dokazila tehničnih specifikacij v zvezi z izpolnjevanjem zahtev blaga, ki je predmet ponudbe. Ponudnik predloži prospekt ponujenega izdelka/instrumenta ali poseben, s strani ponudnika podpisan in žigosan list, na katerem so navedene vse tehnične lastnosti ponujenih izdelkov, ki so predmet pogojev razpisne dokumentacije. Ponudba blaga z opisom je lahko v slovenskem ali angleškem jeziku. Ponudnik s podpisom zagotavlja točnost predloženih dokazil.«.

Iz citiranih določil razpisne dokumentacije je razvidno, da je naročnik tehnične specifikacije za termovizijska monokularja določil v točki 17.2 razpisne dokumentacije in da je kot dokazilo za njihovo izkazovanje predvidel izjavo na obrazcu OBR-4, ki so ji ponudniki morali priložiti prospekt ali poseben list, na katerem so morale biti navedene vse tehnične lastnosti ponujenih izdelkov, ki so določene kot tehnične zahteve.

Vlagatelj je oddal ponudbo za sklop 4, za termovizijski monokular 1 in 2. Ni sporno, da je k ponudbi med drugim predložil podpisan in žigosan OBR-4 ter s strani proizvajalca žigosan list, na katerem so navedene tehnične lastnosti za termovizijski monokular 1, s katerim vlagatelj dokazuje izpolnjevanje tehničnih lastnosti zanj. Med vlagateljem in naročnikom prav tako ni sporno, da za termovizijski monokular 2 ni predložil s strani proizvajalca žigosanega lista, na katerem bi bile navedene tehnične lastnosti omenjenega termovizijskega monokularja.

Med vlagateljem in naročnikom je spor, ali je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila sploh zahteval dokazilo o izpolnjevanju tehničnih lastnosti ali pa zadostuje predložitev podpisanega obrazca OBR-4. Vlagatelj zatrjuje, da je dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila nejasna, saj iz njene vsebine ne izhaja jasno določena zahteva, da je potrebno k ponudbi predložiti tudi druga dokazila o izpolnjevanju tehničnih zahtev in ne le obrazca OBR-4.

Državna revizijska komisija se z navedbo vlagatelja, da je dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila nejasna, ne more strinjati. Kot je bilo že zapisano, iz citiranih določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila na treh mestih jasno izhaja, da je naročnik zahteval predložitev izpolnjenega obrazca OBR-4, poleg njega pa tudi predložitev tehničnega prospekta ali posebnega lista, iz katerega so morali biti razvidni tehnični podatki, relevantni za presojo izpolnjevanja tehničnih specifikacij. Ponudnik je moral predložiti prospekt ponujenega izdelka ali s strani

ponudnika podpisan in žigosan list, na katerem so navedene vse tehnične lastnosti ponujenih izdelkov. Vlagatelj je v ponudbi za termovizijski monokolar 1 predložil zahtevan s strani proizvajalca podpisan in žigosan list, na katerem so navedene tehnične lastnosti za termovizijski monokolar 1, kar kaže, da je tudi njemu bilo jasno, da mora predložiti omenjeno tehnično dokumentacijo. Vlagatelj pa zahtevane tehnične dokumentacije ni predložil za termovizijski monokolar 2, temveč je zanj predložil le izjavo na obrazcu OBR-4.

Obrazec 4 (OBR-4), ki je del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, predstavlja samo splošno izjavo ponudnika, s katero ta izjavi, da ponujeno blago ustreza vsem zahtevam iz tehničnih specifikacij. Državna revizijska komisija je že večkrat opozorila (npr. zadeva št. 018-149/2023), da lahko izjava o izpolnjevanju tehničnih zahtev predstavlja le splošno izjavo ponudnika in ne more nadomestiti natančne specifikacije ponujenega predmeta, ki je eden izmed najpomembnejših delov ponudbe in ga mora ponudnik pripraviti s posebno skrbnostjo, pri tem pa strogo spoštovati zahteve naročnika iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. V predmetnem postopku oddaje javnega naročila bi bilo upoštevanje zgolj izjave vlagatelja na obrazcu OBR-4 tudi v nasprotju z določili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, v kateri je naročnik (na več mestih) izrecno zahteval, da morajo ponudniki za ponujeno blago predložiti tehnično dokumentacijo, iz katere bo nedvoumno razvidno, da ponujena oprema izpolnjuje vse tehnične zahteve iz specifikacije zahtev naročnika, kar je tudi namen predložitve tehnične dokumentacije, zaradi česar je predložitev tehnične dokumentacije običajna praksa v primerljivih postopkih javnega naročanja.

Ugotovitve, da bi moral vlagatelj v ponudbi predložiti tehnično dokumentacijo za vso ponujeno blago, ne spremeni niti njegovo zatrjevanje, da je ponujeni termovizijski monokolar 2 opredelil s polnim nazivom (Pulsar Telos LRF XP50), s čimer je naročniku dal podatke, na podlagi katerih bi bilo lahko lastnosti preveriti iz javno dostopnih podatkov. Državna revizijska ponovno poudarja, da je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila jasno določena zahteva za predložitev ustrezne tehnične dokumentacije. Vlagatelj naročnikove jasne zahteve za termovizijski monokolar 2 ni upošteval, posledično pa je njegova ponudba nepopolna. Naročnik glede na določbe konkretne razpisne dokumentacije ni bil dolžan na podlagi zgolj naziva opreme preverjati, ali ponujeno blago izpolnjuje tehnične zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, saj je ponudnik tisti, ki mora predložiti ponudbo skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in v njej specificirati, ne le z nazivom, temveč tudi s tehničnim opisom, katero specifično blago je predmet ponudbe. Naročnik zgolj na podlagi naziva artikla ne more ugibati, katera specifična oprema je ponujena, saj obstaja možnost različic, nadgradenj, posebnih prilagoditev, itd., tehnični podatki na spletu pa se lahko tudi spreminjajo, prilagajajo, nadgrajujejo in posodablajo. Prav zato je naročnik od ponudnikov zahteval predložitev prospektov oz. tehničnih listov, iz katerih so morale biti razvidne konkretne tehnične lastnosti, ki jih je kot tehnične zahteve opredelil v točki 17.2 razpisne dokumentacije.

Vlagatelj očita naročniku tudi, da bi ga ta lahko pozval k dopolnitvi ponudbe, saj je to možnost predvidevala tudi dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila. Vlagateljeva ponudba je bila ekonomsko najugodnejša v sklopu 4, poleg tega pa naj bi ji manjkala tehnična dokumentacija le za dva izdelka od skupno sedemnajst ponujenih.

Dopolnjevanje, spreminjanje, popraviljanje ali pojasnjevanje ponudb je urejeno v 89. členu ZJN-3. V skladu s petim odstavkom 89. člena ZJN-3 lahko naročnik v primeru, če so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti gospodarski subjekti, nepopolne ali napačne oziroma če posamezni dokumenti manjkajo, zahteva, da gospodarski subjekti v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti. Naročnik od gospodarskega subjekta zahteva dopolnitev,

popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam. Predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije se lahko nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, je mogoče objektivno preveriti. Če gospodarski subjekt ne predloži manjkajočega dokumenta ali ne dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacije, mora naročnik gospodarski subjekt izključiti. Očitne ali nebistvene napake naročnik lahko spregleda. V šestem odstavku 89. člena ZJN-3 so določeni elementi ponudbe, ki jih (razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba) ni dopustno dopolnjevati ali popravljati, in sicer cene ter tisti del ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.

Iz določb petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3 ter sodne prakse Sodišča EU, povezane z možnostjo dopolnjevanja oz. popravljanja ponudb (npr. zadeve C-599/10 SAG ELV Slovensko in drugi, C-336/12 Manova, C-324/14 Partner Apelski Dariusz, C-387/14 Esaprojekt in C-131/16 Archus in Gama) izhaja, da ponudbe po poteku roka za oddajo ponudb načeloma ni mogoče spreminjati oz. popravljati, vendar pa lahko naročnik v določenih primerih od ponudnikov zahteva, da dopolnijo, popravijo, spremenijo ali pojasnijo ponudbeno dokumentacijo. Kot je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-037/2019, 018-098/2020, 018-085/2023 in 018-092/2023), je glede na dikcijo petega odstavka 89. člena ZJN-3 (»lahko naročnik zahteva«) možnost pojasnjevanja, dopolnjevanja ali popravljanja ponudbe odvisna od naročnika – naročnik namreč (ob upoštevanju omejitev iz šestega odstavka 89. člena ZJN-3) v primerih, ki so navedeni v petem odstavku 89. člena ZJN-3, od ponudnika lahko zahteva, da predloži manjkajoče dokumente ali jih dopolni, popravi ali pojasni, nima pa naročnik dolžnosti omogočiti dopolnjevanja ali popravljanja ponudb. Pri odločitvi, ali bo dopustil dopolnjevanje, popravljanje in pojasnjevanje ponudb, naročnik nima popolne diskrecijske pravice, saj mora ravnati v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, zlasti v skladu z načelom preglednosti in načelom enakopravne obravnave ponudnikov – naročnik mora strogo upoštevati določila lastne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ter vse ponudnike obravnavati enakopravno.

Državna revizijska komisija ob vpogledu v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ugotavlja, da v njej ni nikjer določeno, da bo naročnik ponudnike pozival k dopolnitvi ponudb (kar tudi ni določeno v 20. točki, na katero se sklicuje vlagatelj, saj se ta točka po vsebini nanaša na vročanje pisanj), zaradi česar ni mogoče pritrditi vlagatelju, da je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila naročnik določil, da bo ponudnike pozival k dopolnjevanju ponudb. Glede na citirano pravno podlago in sodno prakso Sodišča EU ter glede na dejstvo, da vlagatelj ne zatrjuje kršitve enakopravne obravnave ponudnikov, Državna revizijska komisija (ne glede na vprašanje, ali bi bilo v predmetnem postopku oddaje javnega naročila pozivanje k dopolnjevanju ponudbe s tehničnim prospektom glede na šesti odstavek 89. člena ZJN-3 sploh dopustno) ugotavlja, da naročniku ni mogoče očitati kršitve določb ZJN-3 ali dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ko vlagatelj ni pozival k dopolnitvi ponudbe.

Vlagatelj kot dodatno nejasnost dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izpostavlja podatek, ki se nanaša na rok za odpiranje ponudb, ki je bil določen za 24. 4. 2024, rok za predložitev ponudb pa je bil 29. 4. 2024. Posledično je vlagatelj hitel s predložitvijo ponudbe, zaradi česar ni imel časa postavljati vprašanj na portalu javnih naročil. V tem kontekstu vlagatelj naročniku očita, da ni ravnal dovolj skrbno in ni sledil načelu gospodarne in učinkovite porabe javnih sredstev, saj ni opazil, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ni jasna in nedvoumna, te pomanjkljivosti pa tudi sam ni odpravil.

Državna revizijska komisija na podlagi vpogleda v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in objavo na portalu javnih naročil ugotavlja, da je bilo obvestilo o oddaji javnega

naročila objavljeno 26. 1. 2024, rok za prejem ponudb je bil tako na portalu javnih naročil kot v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določen 29. 2. 2024, rok za odpiranje ponudb pa je bil na portalu javnih naročil določen 29. 2. 2024, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila pa 24. 2. 2024. Rok za sprejemanje ponudnikovih vprašanj je bil 14. 2. 2024. Ponudniki na portalu javnih naročil do postavljenega roka niso postavili vprašanj.

V kolikor je mogoče vlagateljeve navedbe v tem delu razumeti kot očitke zoper napako glede datuma odpiranja ponudb, je treba ugotoviti, da so v skladu s tretjim odstavkom 25. člena ZPVPJN prepozne. Tretji odstavek 25. člena ZPVPJN namreč določa, da vlagatelj po preteku roka, določenega za predložitev ponudb, ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred potekom tega roka, razen če to dopušča ZPVPJN in v primerih, ko dokaže, da zatrjevanih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem rokom. Vlagatelj se je z razhajanjem v datumu za odpiranje ponudb seznanil že s pregledom objave in prevzemom razpisne dokumentacije, zato je imel možnost oz. dolžnost, da naročniku postavi vprašanje oz. ga na ugotovljeno razhajanje opozori (tretji odstavek 16. člena ZPVPJN), česar pa ni storil. Če v tem primeru razhajanje ne bi bilo odpravljeno, bi moral vlagatelj vložiti zahtevek za revizijo pravočasno, pred potekom roka za prejem ponudb, saj nikjer ne navaja, da v zahtevku za revizijo zatrjevanih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred rokom za sprejemanje ponudnikovih vprašanj.

V kolikor pa je vlagateljeve navedbe v tem delu mogoče razumeti na način, da je zaradi razhajanja oz. nejasnosti v datumu za odpiranje ponudb hitel s predložitvijo ponudbe in da zato ni imel dovolj časa za pridobitev tehnične dokumentacije, pa Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj ponudbo predložil že 20. 2. 2024, torej ne samo pred rokom za prejem ponudb (29. 2. 2024), temveč tudi nekaj dni pred očitno napačnim rokom za odpiranje ponudb (24. 2. 2024), na podlagi česar je mogoče sklepati, da vlagatelj ni imel časovne stiske. Tudi sicer vlagatelj v zahtevku za revizijo ne pojasni nobenih okoliščin, zaradi katerih bi potreboval več časa za pridobitev tehnične dokumentacije za termovizijski monokolar 2, ob upoštevanju dejstva, da je ta dokumentacija dostopna na spletu (kar v zahtevku za revizijo zatrjuje sam vlagatelj) in da jo je za termovizijski monokolar 1 predložil.

Glede očitka vlagatelja, da naročnik ni sledil načelu gospodarne in učinkovite porabe javnih sredstev, pa je Državna revizijska komisija že večkrat poudarila, da sklicevanje na 4. člen ZJN-3 (načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti) ni namenjeno zaščiti položaja ponudnikov, temveč zaščiti javnega interesa, ki se kaže v racionalni porabi javnofinančnih sredstev in v zagotavljanju najboljšega razmerja med ceno in kvaliteto kupljenega blaga oziroma naročenih storitev in gradenj. Že po naravi stvari se zato posamezen ponudnik v revizijskem postopku praviloma ne more sklicevati na kršitev načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, kot je opredeljeno v 4. členu ZJN-3, saj se z njim ščiti javni interes, ne pa interes ponudnika, ki je v tem, da se na enakopravnih osnovah poteguje za izvedbo konkretnega javnega naročila, ne da bi ga pri tem ovirale možne kršitve pravil javnega naročanja, zlorabe ali samovolja naročnika.

Vlagatelj naročniku očita tudi, da ni ravnal skladno z 8. členom ZJN-3 (načelo sorazmernosti), saj je v postopku oddaje javnega naročila kot nesorazmerno predmetu javnega naročila glede na njegovo vrednost zahteval predložitev dokazil, ki so javno dostopna, poleg tega pa je zahteval dvoje medsebojno izključujočih dokazil, kar je pri ponudnikih povzročilo zgolj zmedo.

Kakor je Državna revizijska komisija že zapisala, ima naročnik skladno z devetim odstavkom 68. člena ZJN-3 pravico zahtevati dokazila o izpolnjevanju tehničnih zahtev, kar je v postopkih javnega naročanja tudi običajna praksa. Dolžnost ponudnika je, da specificira blago, ki ga ponuja v ponudbi, saj je predmet naročila poleg cene bistvena sestavina ponudbe, hkrati pa mora skladno z zahtevami naročnika predložiti ustrezno tehnično dokumentacijo, ki izkazuje

izpolnjevanje tehničnih zahtev. To še zlasti velja v primeru, ko je tehnična dokumentacija ponujenih artiklov prosto dostopna (vlagatelj pa v zahtevku za revizijo ne zatrjuje okoliščin, ki bi kazale na to, da bi bila pridobitev zahtevane tehnične dokumentacije otežena). Tudi sicer pa bi moral vlagatelj, če je menil, da je naročnik z določbami glede predložitve tehnične dokumentacije kršil ZJN-3, zahtevek za revizijo glede na že citirano določbo tretjega odstavka 25. člena ZPVPJN vložiti pravočasno.

Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila, zato je, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, vlagateljev zahtevek za revizijo kot neutemeljenega zavrnila.

Vlagatelj v postopku pravnega varstva ni zahteval povrnitve stroškov (peti odstavek 70. člena ZPVPJN), zato Državna revizijska komisija o stroških ni odločala.

Pravni pouk:

Zoper odločitev o zahtevku za revizijo je dovoljen upravni spor. Tožba se vloži neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Andraž Žvan, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti (prek portala eRevizija):

- vlagatelj,
- naročnik,
- izbrani ponudnik,
- RS, MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.